

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1921

III. ÉVFOLYAM, 89. SZÁM.

CSÜTÖRTÖK, ÁPRILIS 21

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 50.— K Félévre. . 220.— K
Negyedévre 110.— K Egész évre 440.— K

EGYES SZÁM ÁRA 2 KORONA.
Kapható az összes dohánytözsdékben és
az utcai árusítóknál

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

A korona 2-15

Budapest, április 20. A valutapiac zárata szerdán a következő volt: Napoleon 830-000, angol font sterling 1040-1040, dollár 258-282, francia frank 19-80-20-52, márká 4-22-4-25, lira 12-15-12-17, osztrák korona 0-43-0-42, Romanov rubel 1-02-1-16, lei 4-16-4-25, szokol 3-71-3-75 avánci frank 46-00-45-50, korona és hajduvármegyei Gazdasági Egyesületeket. Ez együttes értekezlet elnöke Szesztina Jenő volt.

Mozgalom a hadiadók enyhítéséért.

Zsufolásig megtelt tegnap délután a városi közgyűlési terem, amikor a három termelő társadalmi osztály tagjai tiltakoztak a tulságba menő adókievetések ellen.

A mozgalom megindítója a kereskedő társulat volt, mely együttműködésre szólította fel az ipartestület, a debreczeni és hajduvármegyei Gazdasági Egyesületeket. Ez együttes értekezlet elnöke Szesztina Jenő volt.

Németh Aladár, Vásáry József, Zelinger Ede hozzászólása után Békés Lajos előterjeszti határozati javaslatát, mely szerint kéri a hadinyereségadó országos revízióját, támogatásra hívják fel az ország összes kamaráit, az OMGE-t, OMKE-t, az Országos Gazdaszövetséget. Kéri, hogy a hadinyereség adó megbeszélésére május elsején országos kongresszus hívassék össze.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

Köszönet és kérelem. A magyar nők missziói bizottsága nevében hálás köszönetet mondunk a debreczeni református egyház tagjainak úgy az alkalmakért, a szólásra mint a szives adományokért. Akik akadályozva voltak, az előadásokon részt venni, de azért érdeklődnek a misszió iránt s talán szeretnének minket nehéz feladatainkban segíteni — különösen, akik földi javakban bővülőködnek — azok sziveskedjenek adományaikat utólag elküldeni, vagy mint állandó segítő társ a „Magyar Nők Missziói Bizottság” tagjai sorába belépni. A tagdíj nincs meghatározva, a legkisebb s a legnagyobb összeg feltalálható sorainkban s minden tagot megbecsülünk és értékelünk. Mutassák meg, hogy sok népe van az Urnak ebben a városban. Tagokat elfogadják: Uray Sándor, Révész Imre dr., Makay Lajos, Tóth János és Nagy István lelkészek. Vasel Matild, kínai misszionárius nő és özv. dr. Misley Sándorné, a Magy. Nők Missz. Bizottsága elnöke.

Folytatták a Bethlen-kormány programjának vitáját.

Budapest, április 20. A nemzetgyűlés ülését 11 óra előtt nyitotta meg Rakovszky István elnök. A nemzetgyűlés folytatta a kormányprogram fölött indult vitát.

Grieger Miklós: Ismeri a Habsburgok dinasztijának a magyar történelm évkönyveiben megörökített bűnlajstromát. Sok tettet tudna felidézni. De kérdés, hogy a nemzet is megtett-e mindent, hogy a bűnös sáfarkodást elhárítsa. Voltak ilyen hősök is, mint Boeckay, Rákóczi, Kossuth, de voltak árulók is. Nem hallgathatja el a Habsburgok előnyeit és jó oldalát sem. Ferencz József 1866-ban nagyilelkűségének adta tanujelét. Szinpatikus vonások vannak IV. Károlyban is. Nem hibáztatja, hogy eltávozott a forradalom alatt. Tiszteletre méltó vonás benne a választójogra vonatkozóan tanusított demokratikus felfogás s nem lehet elhallgatni azt sem, hogy törekedett, hogy a háborúnak véget vessen.

Balla Aladár: Az, hogy pacifista volt, az szép tőle. A királykérdésről csak akkor lehet beszélni, ha ismerjük mindenkinek a felfogását. A kormannyal szemben azonosítja magát pártja felfogásával.

Fölvessék az indítvány és interpellációs könyvet, amelybe két új indítványt és kilenc interpellációt jegyeztek be. Bródi Ernő dr. interpellál a mozgósínházakra vonatkozóan kiadott rendelet folytán. tönkrement existenciákról, Homonnay Tivadar a cenzura viselkedéséről, IV. Károly apostoli király öfelsége eltávozása kapcsán. Drodzy Győző a Magyar Távirati Iroda eladása tárgyában interpellál.

Beniczky Ödön: A házszabályok 188. szakaszára hivatkozva, mentelmi jogának megsértését jelenti be. Husvét vasárnapján értesült arról, hogy IV. Károly király Budapesten volt s elhagyja az országot. Mivel arról értesült, hogy a kormányzó csak az ország határáig gondoskodott a királyról, elhatározta, hogy elkísérem a királyt Ausztrián át. Meg akartam előzni elutazását és mert arról is értesültem az uralkodó család egyik tagjától, hogy a királynak közölni valója van számomra, egy képviselőtársammal autón Szombathelyre akartam sietni. Hajmáskéren kötéllal el volt zárva az út s egy század katonaság vette körül. Egy tiszt a kormányzó nevében, nem a törvény nevében, letartóztatott.

Közbeszólás: A mentelmi jog nem szól puccsra.

Beniczky Ödön: Letartóztatott a kormányzó és nem a törvény nevében. Kérdeztem a tisztet, tudja-e, hogy én és társam a mentelmi jog védelme alatt állunk? Azt felelte tudja, de az ő parancsa úgy szól, hogy annak dacára tartóztassa le őket. Szuronytszegezve állottak ott a katonák s egy katonai épületbe kísérték. Itt délben közölték velünk, hogy a belügyminiszter és a rendőrfőkapitány parancsára is letartóztattak bennünket. Amikor kiléptem a folyósóra, az ott lévő őrszorongyát szegezve a mellemnek és kijelentette, hogy nem szabad távoznom, mert különben fegyverét fogja használni. Ezután átvittek a tiszt pavidonba, ahol revolveres tisztek vettek körül és annyi fegyveres őrszorongyát, hogy még az ablak alá is jutott két fegyveres katoná. Mindaddig nem tudtam, hogy a királlyal való érintkezés bűn, holott már előzően közölte velem az uralkodó család említett tagja, hogy a király Budapestre jön és a kormányzóhoz megy. Nemsokára megjelent egy ezredes és közölte, hogy milyen feltételek mellett távozhatom szabadon Budapestre.

Szilágyi Lajos: Mióta egyezkednek a letartóztatottakkal?

Beniczky Ödön: Azt mondta, adjam becsületszavamat, hogy egyenesen Budapestre megyek s ott jelentkezem a kormányzónál. Kijelentettem, nem tudom, hogy Károly király Magyarországon van-e, mert nem ismerek más oly urat, aki tőlem becsületszót vehetne ki s a kormányzóhoz sem megyek. Este Budapesten voltam s itt lakásomon felkeresett a belügyminiszter és a rendőrfőkapitány s kijelentették, hogy itt nem letartóztatásról, hanem feltartóztatásról van szó s a kormányzó mit sem tud a dologról. Kijelentem, gondoskodtam arról, hogy ő felségével érintkezésbe léphessek. Most már háromféle felvilágosításom volt. Hogy tisztán lássak, elmentem magához a kormányzóhoz, aki a negyedik információt adta. Azt mondta, hogy ő approbálta az intézkedést. Attól féltek, hogy Szombathelyen népgyűlést tartunk a király érdekében s ő tudta, hogy neki más a véleménye, mint nekem a királykérdésről.

Közbeszólás a keresztény-párt részéről: A kormányzónak nem lehet véleménye.

Gaál Gaszton: Miért ne lehetne. Csak neked lehet?

Beniczky Ödön: Megállapítom, hogy a kormányzó maga sértette meg mentelmi jogomat.

Nagy lárna tört ki erre.

Rakovszky István elnök: Tisztelem a kormányzó ur jogkörét, de a képviselő ur mentelmi jogát is. A 188. §. jogot ad neki mentelmi jogának megsértését idehozni és én ezt a jogát megvédem. Az 1838. országgyűlésen egy képviselő elmondta, hogy a császár-király őt megsértette...

Közbeszólás (gunyosan): Császár!

Rakovszky István: Történelmi tudatlanságot árul el e szóval: császár. Mert tudnia kell a képviselő urnak, hogy a császár megkoronázott magyar király volt.

A kiszagda-pártból kiáltják: Mégsem lehet a kormányzó személyét ide belevonni.

Beniczky Ödön: Naivság lenne tőlem, hogy e bejelentéstől gyakorlati eredményt várnék addig, míg oly országban élünk, amelyben a leggyávább és legbornitabb katonai diktatura uralkodik.

A kiszagda-párt tomboló lármával fogadta e kijelentést. A képviselők felugráltak s úgy kiáltottak Beniczky Ödön felé.

Az elnök: A képviselő urat e kifejezésért rendreutasítom.

Beniczky Ödön: Csak elvi okokból, szinte csak a nemzetgyűlési napló részére mondtam el mentelmi jogomnak a kormányzó ur által történt megsértését.

Az elnök: A képviselő urnak joga van mentelmi jogának megsértését elmondani, de tudnia kell, hogy a kormányzó ur ténykedéséért a kormány felelős. Az ülést öt percre felfüggesztem.

A képviselők kitódultak a folyósóra s ott izgatottan tárgyalták a fölszólalást.

Az új német ellenjavaslat.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Berlin, április 20. Az új német ellenjavaslatot holnap adják át Párisban. Az új ellenjavaslatban a németek vállalják, hogy az egész jóvátételt német munkaerővel és anyaggal elvégzik, a német iparból 30 százalék részesedést adnak; elvállalják Franciaországnak az Egyesült Államokkal szemben fennálló adósságát és 10 éven át 10 milliárd arany márkát fizetnek.

Csonka-Magyarország — nem ország! Egész-Magyarország — mennyország!

KÖZGAZDASÁG

A Hajdumegyei Méhész-egylet folyó hó 24-én, vasárnap délután 4 órakor a dr. Vásárhelyi Zoltán Tócsókert, Acél-utca 4-ik szám alatti... hársébe kirándulást rendez s arra tagjait és általában a méhészeket meghívja. Gyülekezés 4 órakor Acél-utca 4. sz. a.

A köntösgáli csorda ügye. A városnak egyetlen csorda gazdasága van házi kezelésben, de azzal is sok a baja. Már vagy 800 tehénrel felvett e kis legelőre, de nem kap hozzá csordást és nem kap bikát. A községi legeltetésnél minden 50 drb tehénre egy szementhali vöröstarka bikát kell tartani a csordában. Ezt ma még drága áron sem lehet beszerezni. Meg nincs rá pénz. Nincs meg a város állattenyésztési alapja, melyet a gazdák évtizedek óta sürgetnek. Mi lesz akkor, ha bikahiány miatt a tehénszaporúság elmarad, mikor az állam olyan nagy súlyt fektet a szarvasmarha szaporodására. Háttha más kár lesz? Ki téríti meg? Legjobb lenne, ha a város a legeltetőkből egy konzorciumot létesítene, ez majd elintézné hamar azt, amit a város nehezen tud megoldani és így nagy felesleges terhetől szabadulna meg.

Az élő hasznos vadak és a hasznos szárnyas vadak tojásainak forgalombahozatala és szállítása. A közlekedési hivatal közli: A földmivélségi minisztérium szerint a hasznos szárnyas vadaknak az utóbbi időben észrevehető pusztulását annak lehet tulajdonítani, hogy a köllési időszakban illetéktelen egyének a vadászterületeken talált vadtojásokat összegyűjtik és azokkal üzérkedést folytatnak. Az élelven hasznos vadak és hasznos szárnyas vad tojásait csak földmivélségi miniszteri engedéllyel szabad szállítani. Szállítási igazolványt a polgármester állít ki.

Utazás marhalevél után. Az Egyetértés már többször szóvá tette a paszusz megszerzésének nehézségeit, mind annyiszor a vásárlófelügyelősnél keresve a baj okát. Készségtelen, ott is van rá eset, hogy sokat kell várakozni, de ez csak befejezése a jó vásári reményesség fejében mindent szívesen tűrő tanyai kiscsodák türelmeprobájának. Az utazás azonban nem itt kezdődik. Ha egy erdősegi kiscsoda egy borjút el akar adni, amely a maga nevelése, úgy el kell menni az erdőörkhöz, aki igazolja, hogy a jószág a kiscsoda tulajdona. Ez rendezen fél nap gyalog, vagy szekeren, mert az erdőörök nem tartanak hivatalos órát erre a célra, más dolguk is van. Ha az igazolvány kész, akkor el kell vinni az erdőszéhez lebélyegzés és aláírás végett. Ez már egy egész napi dolog, mert a Veker környékén lakók jöve-menét 30-35 km. homoki utat tesznek meg. S ha ez sikerül, gyakran azonban az erdőszék is elfoglaltsága van, no, de ha sikerül a dolog, akkor következik a harmadik napi dolog, a debreczeni vásárlófelügyelősnél a paszusz megírása. Ha ott is idejében tudott végezni, a negyedik nap vásárra hajthatja a borjút, melynek árára talán 24 órában belül szüksége lett volna. Szorgos tavaszi munkák idején ez bizony nem lehet közérdek. Így kerül négy napi járkálásba, 80-70 km. homoki utba egy vásári alkalom. Bizonyára ezt szokták irigyelni azok, akik azt tartják, illetve tartották: könnyű a parasztnak, vásárra hajt egy borjút s kész a lakodalom. Milyen másképen van ez egy községben. Lehetne azonban ezen a közigazgatási lehetetlenségen segíteni. Legyen úgy, mint régen volt. Legyen elegendő az erdőörök igazolása. Miért kell azt az erdőöröknek hurcolni, van annak más dolga is elég. Hogy visszaélés ne történhessen, a hatóság adjon ki nyomtatványt erre a célra és azt bélyegezze le és elszámolási kötelezettség mellett adja ki az erdőöröknek. Kitelik vásárhelyi pénzből. Vagy az a helyesebb, hogy többé kerüljön a fölt, mint a nadrág. (r.)

NYAKKENDŐ UJDONSÁGOK
FRANK EDÉNÉL

Világnyelvek
ROSE nyelviskola,
Széchenyi-utca 42.

Hüttner fentartotta vádjait.

Budapest, április 20. A Tiszabünpör tárgyalásán Polónyi Dezső dr., Friedrich István védője bejelentette, hogy amikor a Balóné-féle emlékkönyvet tárgyalták, Rakovszky Egon százados figyelmeztette, hogy az ő századában a harctéren szolgált egy Friedrich István nevű ember. A védelem kinyomozta, hogy ez a Friedrich István, mint államtitkár Simon-tornyán és környékén, ahova való, végigszarolta az embereket. Ennek a Friedrich Istvánnak az aláírása hasonlít a Balóné-féle emlékkönyvben lévő aláíráshoz.

Az elnök. A bizonyítás kiegészítésénél erre is ki fogunk terjeszkedni.

Hüttner Sándor: Kéri az Astoriában megkérdezte Cserynaktól, hogy együtt vannak-e a gyilkosságra kiszemelt személyek. Cserynyák azt felelte: igen. Kéri, Fényes és Friedrich együtt beszélgettek. Szidták őt, hogy a fronton tudtak embert ölni, a hazáért nem tudnak egy embert eltenni láb alól. Friedrich gyávanak nevezte őt s Dobó részére pénzajándékot emlegetett, hogy rábírák őt a gyilkosságra. Kéri, Fényes és Friedrich kapacitálására 29-én elhatározta, hogy részt vesz a dologban. 30-án együtt voltak Kéri, Horváth-Sanyovics, Gaertner, Fényes, Friedrich, tanácskoztak együtt.

Szembesítik Friedrichhel, akivel szemben nem tudja megmondani, hogy délelőtt, meg délután látta-e?

Hüttner Sándor: A gyilkosság után Friedrich érdeklődött a részletekről, majd később, hadügyi államtitkár korában szemrehányást tett neki, minek vettek be a gyilkosság dolgába olyan embereket, akik most terhére vannak és szarolják.

Az elnök: Volt-e valami jutalomlevél arról, hogy a gyilkosságért bizonyos jutalom jár?

Hüttner Sándor: Igen. Van tudomásom. Egy példánya nálam is volt s 100.000 koronát ígért annak, aki megöli Tiszát. A levelet a Nemzeti Tanács nevében adták ki és Friedrich István volt aláírva. Nekem 28-án került a kezembe. Hallottam, hogy több ilyen levél volt, egyesek kézi aláírásával. Ezeket nem láttam. Elég különös a dolog, de a forradalom alatt sok különös dolog történt. A levelet sohasem használtam fel, de elég megdöbbenéssel töltött meg, így Sztanykovszkynak is megmutattam. Az okmányokat és ezt is külföldön helyeztem el letétben. Erre vonatkozóan felfilaposítást nem adok.

Az elnök: Vannak eszközeim arra, hogy önt vallomásra szorítsam. Igaz, Prágában egy safeben volt ez a levél?

Hüttner Sándor: Volt.

Az elnök: Igaz, hogy elvitték onnan?

Hüttner Sándor: Nem felelek.

Az elnök: Igaz, hogy Svájcban is volt?

Hüttner Sándor: Ném. adok választ.

Az elnök: Átírok felettes hatóságához, hogy fegyelmi uton kényszerítse önt a vallomásra. Amikor emberek szabadsága és élete függ ez okmánytól, ön nem tagadhatja meg a felfilaposítást.

Hüttner Sándor: Kérem, én az iratok ideszállítására intézkedtem.

Az elnök: Figyelmeztetem az előbbi szavaimra és erkölcsi érzését is segítségül hívva, kérdem, fentartja, hogy azok, amiket eddig vallott, az igaz.

Hüttner Sándor (nyomatékosan és hangosan): *Az eddig elmondottakon változtatni valóm nincs.* Elmondja azután a Balóné-féle vacsorát, amelyen Kéri és Friedrich is ott voltak s beirták nevüket az emlékkönyvbe vele együtt. A tárgyalás folyik.

SHINHAZ

Csütörtökön A) bérletben Kurucz Feja Dávid. Tisztviselő-est.

A „4” ördög díszelőadása, nagyhatású cirkuszdráma 6 felvonásban, bemutatja az Uránia. Jegyelővétel.

Lagerlőf Zeluca: Napsugárka című regényét mutatja be ma az

DOLLÁRT

lelt, sokalt, márkát stb. értékpapirokat és részvényeket legelőnyösebb áron vásárol
Böszörményi László
bank és pénzváltó üzlete Miklós-utca 7.

Apoló, a főszerepeket a legjobb dán színészek játszik. Jegyelővétel.

A legelterjedtebb és legjobb színházi hetilap a „Családi Kör” minden vasárnap megjelenik és vasárnap 5 koronáért kapható.

Dollárt
és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legelőnyösebben vesznek
Simon György
Debreczen, Kossuth-utca 11.

A Magyar Labdarugók Szövetségének Keletmagyarországi Kerülete az összes debreczeni Sportegyesületek rendezésében 1921. évi apr. 24-én, vasárnap este 9 órai kezdettel rendezi az Arany Bika-szálló dísztermében

Táncmulatságát,

melyre az érdeklődőket ezuton is meghívja. A zenét Rácz Laci zenekara szolgáltatja. Vége reggel 5 órakor. Belépődíj: Személyjegy 30 korona, páholyjegy (4 személyre) 120 korona és a vigalmi adó. Jegyek előre válthatók: „Méliusz” könyvkereskedésben, Molnár Lukács, Hermann és Tsa divatruházában és Müller H. és Fiai szállítócégénél, a Plac-utcán, továbbá a sportegyesületek elnökségeinél.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Termelő- és Értékesítő Szövetkezete közleménye:

Felhívjuk vásárló közönségünk figyelmét, hogy árudánkban hollandi import cukor 1 kg. 124 K, 1 kg. l. r. santon kávé 112 K, 1 kg. pörkölt kávé 150 K, 1 kg. mák 40 K, 1 kg. szilva 68 K, 1 kg. datolya 56 K, 1 kg. gyümölcsiz 52 K, 1 kg. rózsapaprika 140 K, 1 kg. makaróni 48 K, 1 kg. tarhonya 50 K, 1 kg. buzdara 38 K, 1 kg. cacaó 150 K, 1 kg. bab 7 K, 1 kg. 130 százalékos lugó 40 K, 1 kg. mosósóda 20 K, göngyölthet darabja 3 K, oroszhal darabja 150 K-ért kaphatók. Hideg felvágottakat állandóan tartunk.

SPORT

Összeállították a magyar válogatott csapatot.

Napról-napra jobban kidomborodik a vasárnapi válogatott mérkőzés nagyszabású programja. Ma már ismeretes a Debreczenben szereplő magyar válogatott csapat összeállítása is, amelyet kedden állított össze az MLSz válogatóbizottsága. A válogatott csapat összeállítása a következő:

- Kropacsek (MTK)
- Takács Grüber (FTC) (BTC)
- Kécsényi Kleber Weszter (UTE) (III. ker. TVE) (VII. ker. SC)

Pluhár Rászó Kertessy Schaller Szidon (BEAC) (Ekszerész) (BEAC) (UTE) (UTE)

Bár a válogatott csapat nélküli a reklám szolgáló nagy nevetek, azonban a valóságban olyan játékosok képvisel, amely nem sokban különbözik a Bécsben szereplő legjobb magyar tizenegyől. A kapuban Kropacsek, a bajnok MTK kapuvédje áll, aminek nem kell kommentár. Takács, az FTC hátvédje éppen vasárnap a III. ker. TVE ellen mutatott oly nagyszerű formát, hogy a sportlapok a legnagyobb dicsőrettel emlékeztek meg róla. Méltó partner Grüber, a BTC védelmének főerőssége. Kitiűnő a halvesor összeállítása is. Kécsényi az UTE mérkőzésén mutat hétről-hétre ragyogó formát.

Centerhalf Kleber, akinek nagy része van abban, hogy csapata, a III. ker. TVE a bajnoki lista IV-ik helyén áll. Weszter, a jobb half husvétkor mutatta meg a VII. ker. SC színeiben, hogy méltó a meggypiros dressz viselésére. Különösen sikerült azonban a csatársor összeállítása. Egytől egyig valamennyi nagyszerű csatárjátékos, úgy, hogy a debreczeni védelemnek ugyancsak talpon kell lenni, ha csak valamennyire is feltartóztatni akarja. Pluhár a jobb szélen híres letűtsáiról, az egyetlen csapat legtöbb sikeres támadását ő vezeti. Összekötője Rászó, a II. osztályú Ekszerészek tagja, aki mint válogatott jelelt szerepelt a mostani trialmérkőzésekben.

A centercsatár posztját Kertessy, a BEAC centere tölti be, aki az őszel tagja volt a Németországban szerepelt válogatott csapatnak. A BEAC goallővője. A csatársor főerőssége azonban a Schaller-Szidon balszárny. Mindketten tagjai voltak legutóbb a magyar válogatott csapatnak, ami jellemzi játéktudásukat. Bizonyos tehát, hogy az MLSz méltó csapattal képviselteti magát vasárnap Debreczenben és ezzel felejtethetetlen dátummá avatja április 24-ikét Debreczen sporttörténetében.

Férfi ingek
2 gallérral **395 korona** kezelővel
Divatkalapok 345
Puha gallér 20
Kemény gallér 50

Herman
NÁNDOR ÉS TÁRSA
Plao-u. 10. Bikaával szemben

HIREK

Asült libasötétjövője

Mig H. G. Wells híres angol író az emberek multjával foglalkozik, mások a jövőt sem hagyják el. A „Forum” havi folyóirat legutóbbi számában valami Richard L. Garner „A jövő embere” című cikkében azt fejtegeti, hogy az emberi nem végre oly hihetetlenül ki fog finomodni, hogy egyáltalában nem fog enni és inni. Hát mit csinál? Garner szerint az emberiség egyre kevesebbet eszik. — Pár ezer esztendővel ezelőtt egy öt napi ultra indult ember nem volt képes annyi ételmet vinni magával, hogy el ne fogyaszotta volna. Ma egész napra való ebédet el lehet vinni a mellényzsebében koncentrált minőségben, apró tabletták formájában. — A távol, vagy talán nem is oly távol jövőben azonban

... azon barbár szokás helyett, — írja Garner, — hogy az emberek összejönnek egy áldozati oltár körül, amelyet asztalnak neveztek el, hogy tanui legyenek egy állat- vagy madártetemet folszeletelésének, amelynek formái még a sütés és főzés dacára is kivehetők, a vendéglátó házigazda a vendégeit egy virágokkal díszített asztal körül ülteti le, amelyről ambróziászzerű proteidák láthatatlan illata fog folszállni. A rendkívül finom szag betölti az egész ebédőt, izgatja és kielégíti a vendégek ízlelési szerveit és idegeit s még eddig föl nem derített módon a vendégek belehelik a szükséges ételmet s ezt belső részeik föl is dolgozzák.

Már mint az illatokat, Garner határozottan biztosít bennünket arról, hogy az illattal élő emberek oly szépek lesznek, hogy ezt most még el sem tudjuk képzelni. Lenge, szilfid, angyali alakok lesznek. A lesóványodni semmiképp sem bíró tulságos kövér hölgyek bizonyára vágó sóvárgással pillantanak az áldott jövő felé. Garner programját mi is nagy szeretettel, csodálatosnak, fényesnek tartjuk, de egy kicsit szomorúnak és lehangelőnek.

Hát nem lesz többé káposzta, kapros túróslépeny, libapecsenyé salátával, halászlé? Nem lesz fánk, palacsinta, ropogósra sült malac, nyulgerinc és rántott csibe? Még csak spárga karmánádlit feltétel, zöld bab sem lesz, de még csak borjupörkölt sem, hanem csak szag, illat, aroma? Micsoda korszak lesz az?

Szegény, szegény útdok, az itt elsorolt jó dolgokról még csak fogalmuk sem lesz. — Örüljünk, hogy most élünk s nem akkor; örüljünk, hogy még nem vagyunk angyalokká finomodott lények, hanem vaskos izlésű, fejletlen barbárok, akik mennyei illatok helyett megelégszünk töltött káposztával és libapecsenyével is.

Tuszok találkozója. Tegnap este a debreczeni tuszok, akiket a vörösek elhurcoltak Debreczenből, vacsorára jöttek össze elfogatásuk évfordulója alkalmából. A nemzeti Hiszekegy elmondása után Haendel Vilmos dr. felkőszöntöt mondott Horthy Miklós kormányzóra. Elparentáltak azután az időközben elhunyt tusztársukat, Pol-

„Ha szépen legelt a nyáj, rajzoltam...”

Kanászbojtárból — festőművész.

Istvánffy Gyula, a Debreczenben élő festőművész, egy igen érdekes, eredeti művész-talantumot fedezett fel. Egy fiatal kanászbojtárról van szó, akinek ösztönös érzéke van a festészet iránt. Az egyszerű falusi legény az alábbi levelet intézte Istvánffy Gyulához:

Kedves művész ur!

Születésemről kezdve a nyomor fia voltam és vagyok. Rajzaimat, mielőtt az elemi iskolába nem léptem volna, odahaza

kerítésekre, falakra stb. helyekre, fűnek és növényeknek zöld nedvével, mész és gipsz darabokkal és karcoló éles eszközökkel karcoltam és firkáltam tele a síklapu tárgyakat.

Az elemi iskolába kerülve, a tanító ur mintákat másoltatott velem II., III., IV. és V. osztályba. IV. osztályban voltam, mikor jót nevettek egyik másolatomon a tanító urak. Ezen rajzaimat bekötötték és vizsgára előmutatták. Akkor figyelmeztetett Komlósy Imre tanító ur, hogy bármi is leszek, a rajzot mindig gyakoroljam. Majd V. elemi iskolámat elvégezve, édes anyám tovább akart a középiskolába adni, de a nyomort látva, nem tudtak tovább iskoláztatni, így aztán

édes apám maga mellé vett, mint kanász-bojtárt és vele küzködtem a kanász nyomorral.

És ott eszmaszárból vart kis táskámban hordtam rajzeszközömet s ha szépen legelt a nyáj, rajzoltam, ha nem akkor káromkodtam és jól megvertem a nyáját, hogy értsenek rájuk való kurjantásomra, hogy hagyjanak rajzolgatni. Egyszer rajzaimat To-

gári Bálintot, Forrai Ernőt és Debreczeni Lajost. Végül üdvözölték Bernolák Nándort miniszterre történt kinevezése alkalmából. A társaság kedves hangulatban éjfélig maradt együtt.

A debreczeniek szállodája. Budapesten az Erzsébetkörúton van a Meteor-szálloda, amely arról ismeretes, hogy a debreczeniek rendszerint ott szoktak megszállni. Különösen a debreczeni kereskedővilág kereste fel szívesen a Meteor-szállodát. Bizonyára érdekelni fogja tehát őket, hogy a Meteor-szálloda hirtelen gazdát cserélt. A régi tulajdonos eladta Hutter Gyömrői-uti szappangyárosnak tizenhárom millió koronáért. A szállodát már is bezárták s a szállodát teljesen átalakítják irodai és üzleti helyiségekké. Így a debreczeniek Budapesten nézhetnek most már más szállás után, amit — a mai viszonyok között — bizony nem könnyen lehet találni.

roczkay tanár urnak beküldöttem, aki aztán megadta a rajzhoz való lelkesedésemet, rajzoltam aztán s haladtam és maradtam a fogcsikorgató nyomorban tovább és ekkor láttam, hogy ezen földi élet a nyomor élete. Így ez az élet a pokol kinjai és gyötrelmeivel egybe van forrva és aki ezen életet türelemmel és az élő Istenben való bizodalommal át tudja élni, azon ember léssen az örök élet országának lakosa. Aki pedig ezen pokolbeli nyomor életet nem tudja türelemmel és az élő Istenben való szeretettel, bizodalommal átélni, mindazon ember a pokol kinjainak lesz örök halottja. Ezen lelki szólásom szálljon minden embernek szívébe és e szerint éljenek ők az élő Istenben és Isten ők bennök mindörökké Amen.

En vagyok a nyomor fia:

Szepesi György,
kanász-bojtár.

Kelt Debr., 1921. IV. hó 6-án.

A fiu rajzokat is küldött Istvánffy Gyulához, aki meglepetéssel látta, hogy egy igazi östehetség, aki megérdemli, hogy felkarolják. Istvánffy Gyula nemes lelkesedéssel mindent elkövet, hogy a szegény falusi bojtár-fiu valamiképen képezhesse magát. Még mindössze husz éves és ha támogatásra találna, a magyar kultúrának nyeresége válhatnék belőle. Vajjon lesznek-e, akik Istvánffy Gyulának segítségére sietnek ebben a jóindulatú törekvésében? Istvánffy meg van győződve arról, hogy nem veszne kárba, ha a fiuval foglalkoznának, ha akadnának, akik áldozatot hoznának érte. A magyar művészet csak nyerhetne e kiforratlan, de kétségtelenül értékes öserővel.

Ahol nincs jó ivóvíz. A Hatvan-utcai kert első járását már régen benépesítették. Minden pajtában vagy a tulajdonos akaratából vagy anélkül lakik egy-egy család. A közös kut még a háboru előtt elromlott, mivel azóta nem használták, medre beiszaposodott. Most az egykor kitűnő furott kutat nem lehet másképp használatba állapthozni, mint ha újra belefurnak és kiöblítik. Több száz család most ivóvíz nélkül maradt, mert az egyes tulajdonosok nem engedhetik meg, hogy utjokra ország-világ járjon és kárt tegyen. Tekintettel a közelgő meleg időszakra, közegészségügyi szempontból nélkülözhetetlen, hogy a város a kutat hozassa rendbe. A kert már a város belsőségéhez van beosztva, így adózik is. Világítás és járda nélkül még egy ideig ellehet, de jó ivóvíz nélkül nem.

A stílus és a nő. A Berliner Tagblattban olvassuk, hogy egy

„HANGYA” fizeti az osztalékot!

A debreczeni „HANGYA” keresztény fogyasztási és értékesítő szövetkezet értesíti tagjait, hogy az üzletrésük után az 1919. és 1920. évi szelvényei április hó 25-től kezdve a központi irodában beválthatók. Ugyanott fizetik az 1920. évi vásárlási visszatérítéseket is.

német cigarettagyár, amely kétségkívül sokat ad az esztétikai kultúrára, olyan cigarettákat hoz forgalomba, amelyeknek a hüvelyke színes és díszített papír. A hüvelyken a legmerészebb expresszionista rajzok díszlenek, amelyek elsőrangú iparművészekről származnak. Konstatálható, hogy a cigarettagyár egy sürgős kultúr-szükségletünket elégíti ki. Hiszen ezentúl a cigarettázó hölgyek megválaszthatják a toalettkühhöz, hárisnyájukhoz, ajkkrémjükhöz, puđerjükhöz és hangulatukhoz megfelelő színű és rajzu cigarettát. Micsoda lelkigyötrellem lehetett eddig egy finomlelkű hölgy számára az ötórás tea hangulatában és misztikus tapéták között egy sértően fehér cigarettát szívni. Most már csak az marad hátra, hogy illusztrációkkal lássuk el a szivarokat is!

Dalos délután. A debreczeni „Iparos Dalegyet”-nek április hó 24-én, vasárnap délután 4 órakor a ref. főiskolai tápintézet javára tartandó hangverseny műsora: 1. Nyitány Ziehrertől. Előadja a tanítóképző intézeti zenekar Bodnár Lajos vezetésével. 2. Dr. Széll Kálmán, Magyarok imája. Énekli az Iparos Dalegyet. 3. Komolyszavalt. Előadja Rózsa Gy. III. é. t. kép. 4. Grábke Rückert Szerenád. Énekli az Iparos Dalegyet. 5. Komoly szavalt. Előadja Zágonyi Jakab IV. éves tan. kép. 6. Kreutzer K. Esteli dal. Énekli az Iparos Dalegyet. 7. Szavalt. Előadja Eltető József III. éves tan. képző. 8. Lányi Ernő. Négy eredeti magyar dal. Énekli az Iparos Dalegyet. 9. Honvéd induló. Előadja a tanítóképző intézet zenekara. A 2., 4., 6., 8. számokat vezényli Pálffy Lajos dalegyeti karnagy. A műsor belépő jegyül is szolgál. A műsor ára 15 korona.

A telefondrót mellett nyesegetni kell a fakát. A postaigazgatóság megkereste a polgármestert, intézkedjék, hogy a telefon- és táviró vezetékek mellett lévő fak galyait, amelyek érintkeznek a vezetékekkel, nyessék le. Azokat a galyakat, amely a házakba vezető huzalokat érintik, a háztulajdonosok tartoznak levágnani.

Mindenféle zenészek, vonós hangszert játszó, rutinizott zenészek felvételnek a Pavillonlaktanyában. — Jelentkezni lehet mindennap d. e. 9—12 óráig Nőth ezredkarnagnál, Pavillonlaktanya Debreczen. Csak gyakorlattal bíró zenészek jelentkezzenek!

Összeesett az utcán. Batta Andrásné 56 éves debreczeni lakos tegnap délelőtt a Péterfia-utca 80. szám előtt összeesett. Az előhívott mentők nyomában a közkörházba szállították, ahol délután meghalt. Az orvosi vélemény szerint szívszélhűdés ölte meg.

Dinamók, villanymotorok, kapcsolótáblák, készlet s javít Földvári, Debr. I. Elektrotechnikai-gyár, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Népünnepély Debreczenben. A magyar állami altisztek és hasonló közalkalmazottak országos nyugdíjpótló és segélyező-egyesülete ártirt a polgármesterhez és közli, hogy rövidesen Debreczenbe érkezik az egyesület megbízottja, hogy itt egy májusban tartandó népünnepély rendezéséről tárgyaljon. A népünnepélyt, amelynek fővédnöke öfensége József főherceg, védnökei pedig Hegedüs Loránt pénzügyminiszter és Éber Antal udvari tanácsos, az egyesület „Hegedüs Loránt nevét viselő özvegy és árva alap”-ja javára rendezik.

Férfi kalapok, gyermek sapkák legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénél, Piac-u. 43.

Hasbaszurta a kisleányát.
Riskó Teréz 13 éves kisleányt az anyja egy nagy késsel eddig ismeretlen előzmények után és körülmények között hasbaszurta. A kisleányt életveszélyes sebével a kórházba szállították, az anyja ellen a rendőrség megindította a nyomozást.

Hősök söre, Triplamalátásör. A legnemesebb nyersanyagból készült idénysör, amely csak hat hétig lesz kapható. Ezen tápsör világrekordot ért el és a híres „Salvator”-sörrel vetekedik. Gyártja a Fővárosi Sörfőző R.-T. Kőbányán. Debreczenben kapható minden jobb üzletben és vendéglőben. — Főraktár Márkus Jenő, Hatvan-utca 22. Telefon 14. sz.

Ha olcsón akar ruházkodni, keresse föl **Keresztesi** uriszabót, ahol mindennemű férfiruhák dívatosan és ízletesen készülnek. Varga-utca 1. sz.

Debreczeni állomás belső faraktárában folyó hó 21-én, d. u. 2 órakor 1 vagon 115 mázsa rostált kovács kocsz kerül arverés alá. Raktárfőnökség.

A legújabb lakásrendelet hatályon kívül helyezve minden eddigi hasonló rendeletet, mindenkinek nélkülözhetetlen. Dr. Buczy Ferenc ügyvéd magyarázataival ellátva, utmutatást tartalmaz, hogy miként kell a jövőben lakásügyekben eljárni. Minden könyvkereskedésben kapható. Ára felárral együtt 30 korona.

Kerékpár gummik, Puch-kerékpárok, alkatrészek, kerékpár javítások leszállított árban Molnár Testvéreknél.

Szörmeruhákat molykár elleni megórára legolcsóbban és felelősség mellett raktároz Klonda szücs, Piac 21., udvarban.

Villamos motorok és dinamók tekereselését és javítását, ugyszintén gyárak, kész telepek, házak villamos berendezését legjutányosabban készíti Weisz Henrik villanyzerelési vállalata, Petőfi-tér 7. és Iparkamara, Verbőczy-u. Telefon 12—98.

Házvezetőnőnek, társalkodónőnek bizalmi állásra ajánlkozik intelligens izraelita asszony, helyben vagy vidékre. Weiszhausné, Bethlen-u. 7. 1914

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. SZATAI FERENC.
KIADJA:
Debreczen sz. kir. város és a Tiszántúli ref. egyházkerület könyvnyomda-vállalata.

Beköltözhető
villa, 2 szoba, konyha, speiz, üveges verendával és pincével, 2000 négyzetű kútú fajszlóval és gyönyörű gyümölcsfákkal, a **Bocskay-kertben,** családi okok miatt **jutányosan, sürgősen eladó.** Hordók és szüretelő eszközök vele mennek az ingatlanal. A vétel megköthető és a foglaló letéhető **BÖSZÖRMÉNYI LÁSZLÓ** ingatlanforgalmi irodájában, Debreczen, Miklós-utca 7. szám alatt. Telefon 216.

Veszek! cserélek! eladok!
nemes régi porcellánokat és antik tárgyakat
GRITSCH GYÖRGY régiségüzlet
Verbőczy-utca 2. szám.

Aranyat, Ezüstöt, Platínát,
hamis fogakat magas napi árban veszek

Házasságokat

a legnagyobb diszkréció mellett közvetít. — Iroda: HAJÓ-UTCA 16. szám (keresztépület).

Olcsó petróleum forrás!

1 liter 28— K block nélkül
Lindentfeld J. Jenő
nagykereskedésében
Degenfeld-tér 7. Telefon 79.

DOLLÁR szokol, lei és mindenféle arany és ezüst pénz **vétele és eladása**

Tőzsdei megbízások, Külföldi kifizetések (Devizák).

RANKAI bankirodája

Debreczen, Degenfeld-tér 6. szám (Kenyérpiac). Telefon szám 209. és Piac-utca 87. szám (Frohner-szálloda). Telefon szám 407.

Kereskedők és trafikosok

:: **figyelmébe!** ::

- Ghaza hüvely 60— kor.
 - Bajtárs 52— kor.
 - Altesse 60— kor.
 - Hansa 48— kor.
 - Aeró Club 48— kor.
- millenként.

Cigaretta- és szivarszipkák, dohány- és cigaretta-tárca nagy választékban

Lindentfeld J. Jenő
nagykereskedésében, Degenfeld-tér 7.
Telefon 79. :: Telefon 79.

ELADÓ!

Házak azonnali beköltözésre a belvárosban!
Földek kisebb-nagyobb birtokok Debreczen és környékén!
Italmérés és Fűszerüzlet italméréssel a város legforgalmasabb helyén és vidéken is!
Villák azonnal beköltözhető szállóval, konyhakerttel, parkkal
Szállók a városban és környékén!

Iroda HAJÓ-U. 16, keresztépület.

ECET

kicsinybeni eladását hatósági árák mellett március hó 16-án megnyitott üzletünkben :: ::

Piac-utca 77. sz.

alatt az udvarban megkezdjük

Lőblé H.

ecetgyár.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznapokon 10 szög 15 korona, minden további szög 5 K 50 fill. Vasárnap 10 szög 20 kor., minden további szög 2 kor. Vasárnap betűk nélküli szedett szavak kétezeresen lesznek felszámítva. Vidékről hirdetés díj postabélyegekben is beküldhető. Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefon szám: 4.

Allást keresők,
valamint akiknek alkalmaszatra van szükségük
házvevők
vagy

akik házukat el akarják adni,

eredményt csak úgy érnek el, ha megfigyelik az

„Egyetértés”

hirdetési rovatát, mert ottan mindent biztosan megtalálnak, amire szükségük van. ++++++

Jeligés levelek.
Törekvés, Vízpartány 19, Kereskedő 29, Elsejére, Középkorú, Szép élet, Nem hántam meg, Gazdasszony, Megbízható címűeket igazolt tulajdonosaik átvehetik.

Csinos
leány jó bizonyítvánnyal elsejére nevelőnőnek ajánlkozik uri házhoz. Egyesétség végett házhoz megyek. Cim a kiadóban. 1907

Ajánlat

Kész festett butor kapható és megrendelhető Kiss Gyula asztalosnál Burgundia-u. 18. 1851

Jó házikoszt
kapható kihordásra is. — Simonffy-u. 37 utcai lakás, Dénesné. 1911

Az Egyetértés szerkesztőségének és kiadókirovatalának telefonszáma 4.

Kereslet

Ragasztók
és tűzőnők felvételnek. Turi, Simonffy-u. 8. 1898

Takarítónő
két hetenként nagyobb takarításra keres Hegedűs dr. ügyvédné, Csapó 26. 1912

Eladás

Kondoros
közelében 30 kat. hold föld, 5 hold szőlő benne, jó lakház és gazdasági épületek, fél hold aházerős eladó. Hatvan-utca 54. szám. 1871

Igácsszekér,
vetőgép, használt ablak tokkal, szárnyas ajtó, márvány mosdó eladó. Hatvan utca 54. sz. alatt. 1872

Egy
complett hálószoba és ebédlő két részeg és egyéb butorok, szőnyegek, függönyök, servicek, edények elköltözés miatt sürgősen eladók. Cim a kiadóban. 1908

Eladó ház.
Kétmalom 17, ugyanott állatorvosi műszerek és egyebek eladók. 1910

Méhkaptárak
országosak 58 törzsre egyenként is olcsón eladó. Csapó 38. 1909

Eladó
azonnal beköltözhető 3 szobás családi ház. Kút-utca 96. 1913

Ujból olcsóbb lett a hus
Schvartz Jenő mészárosnál a Pásti-utcában

- 1 kilogramm marhahus 52 korona.
- 1 kilogramm gyenge borjúhus 56 korona.

A Tiszántúli Pénzváltó Bank

árubizományi és általános ügynökség
Reinbold, Szilágyi és Társai
Debreczen, Csapó-u. 19.
cég foglalkozik a banküzlet minden ágazatával.

Bevált a legmagasabb napi árfolyamon:
Dollárt, leit, sokolt stb., különféle bélyegzett bankjegyeket, külföldi és régi arany- és ezüst érempenzeket, utalványokat stb.

Társ kerestetik egy régi, jönnévi butor és asztalosáru gyári vállalatához 5—600,000 korona készpénztökével.

Prima retorta búkkfaszén, száraz tűzifa, kőszén, kenő- és henger-olajok kaphatók előnyös árban, minden mennyiségben, azonnali szállításra.

Prima 68°/o-qs szinszappan és olvasztott faggyú
maximális áron alul kaphatnak viszonteladók és termelők nálunk megtekinthető minták szerint bármily mennyiségben, azonnali szállításra. Szakavatott és megbízható ügynökök községenként állandó bevásárlásra kerestetnek

Most jelent meg!

Háztulajdonosoknak, bérlőknek, kereskedőknek egyaránt nélkülözhetetlen a legújabb
LAKÁSRENDELET,

mely az eddig megjelent összes hasonló rendeleteket hatályon kívül helyezve, új rendelkezéseket tartalmaz a requirálásra, felmondásra, béremelésre nézve.

Magyarázattal ellátta **dr. Buczy Ferenc** ügyvéd, volt lakás-hivatali előadó, a debreczeni háztulajdonosok egyesületének ügyésze.

Kapható a kiadó „MELIUSZ” könyvkereskedésben, valamint minden könyvesboltban.

Debreczen város és a Tiszántúli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.